

Državni izpitni center

M 1 3 2 5 0 1 1 3

JESENSKI IZPITNI ROK

GEOGRAFIJA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sreda, 28. avgust 2013

SPLOŠNA MATURA

Moderirana različica

Splošna navodila zunanjim ocenjevalcem

1. Zunanji ocenjevalec mora smiselno slediti navodilom za ocenjevanje, v katerih so zapisani moderirani odgovori za posamezen izpitni komplet.
2. Če kandidat poleg pravilne ugotovitve napiše še izključujočo, nepravilno trditev, se odgovor ovrednoti z 0 točkami.
3. Nejasne in nečitljive rešitve ter nejasni kandidatovi popravki se ovrednotijo z 0 točkami.
4. Slovenska zemljepisna imena in geografski pojmi morajo biti v celoti poimenovani pravilno.
5. Pri tujih poimenovanjih naselbinskih in nenaselbinskih zemljepisnih imenih se dopušča zamenjava ali izpustitev ene črke.
6. Pri vprašanjih višje ravni (pojasnite, analizirajte, ovrednotite) so v rešitvah navedeni le elementi. Za pravilni odgovor se upošteva, če kandidat uporabi vsaj en element v smiselni besedni zvezi.

IZPITNA POLA 1**Obča geografija – Regionalna geografija sveta in Evrope****Obča**

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	1	ena od: ♦ zemeljska (Zemljina) skorja ♦ skorja ♦ SIAL in SIMA ♦ granitna in bazaltna plast	
	1	ena od: ♦ zemeljski (Zemljin) plašč ♦ plašč ♦ notranji in zunanji plašč	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2	1	ena od: ♦ je v tekočem in trdem (agregatnem) stanju ♦ je v tekočem stanju ♦ je v tekočem stanju, razen zunanjega (zgornjega) plašča ♦ ima višjo temperaturo ♦ ima večjo specifično težo ♦ ima večjo gostoto ♦ ima drugačno kemično sestavo ♦ ima več različnih kovinskih oksidov in sulfidov ♦ je debelejša ♦ ima višji pritisk ♦ sestavlja jo magma	Pravilne so tudi rešitve, ki smiselno opisujejo razliko v plasti, označeni s številko 1.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3	2	♦ DA ♦ NE ♦ NE	Za tri pravilne rešitve 2 točki, za dve ali eno 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4	1	♦ grudasto gorovje	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5	2	kenozoik: ♦ D	Za tri pravilne rešitve 2 točki, za dve ali eno 1 točka.
		paleozoik, ena od: ♦ B ♦ C ♦ B in C	
		predkambrij: ♦ A	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6	1	♦ globokomorski jarek	
	1	ena od: ♦ Nastane s podiranjem litosferskih (tektonskih) plošč. ♦ Ob stiku se oceanska plošča upogne in podriva pod kontinentalno. ♦ Oceanska plošča tone pod kontinentalno. ♦ Oceanska plošča se podriva pod kontinentalno. ♦ Ena litosferska (tektonska) plošča se podriva pod drugo.	Pravilne so tudi druge rešitve, ki smiselno opisujejo nastanek globokomorskega jarka. Rešitev tektonski jarek se ne upošteva.
Skupaj	2		

Svet 1

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7	1	♦ A	
	1	♦ C	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8	2	♦ 1: Orinoko ♦ 2: Bahami/Bahamsko otočje ♦ 3: Karibsko (morje)	Za tri pravilne rešitve 2 točki, za dve ali eno 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
9	2	♦ DA ♦ DA ♦ NE ♦ NE	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10	1	♦ jugovzhodna Azija	
	1	ena od: ♦ monsunsko deževje ♦ poletni monsun ♦ velika količina padavin ♦ deževna doba ♦ taljenje ledu ♦ taljenje snega v visokogorju	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11	2	<p>Črno morje stopnja slanosti, ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ pod 30 ‰ ♦ nizka ♦ je manj slano <p>opis:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Vanj se izliva veliko rek. 	<p>Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.</p>
		<p>vzhodni del Sredozemskega morja stopnja slanosti, ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ nad 38 ‰ ♦ visoka ♦ je zelo slano <p>opis, ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Na tem območju pade zelo malo padavin. ♦ Tu je zelo veliko izhlapevanje. ♦ Vanj se izliva razmeroma malo rek. 	

Svet 2

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
12	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 2 ♦ 3 ♦ 1 	<p>Za tri pravilne rešitve 2 točki, za dve ali eno 1 točka.</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
13	1	♦ B	
	1	♦ E	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
14	1	<p>Naravnogeografski vzrok, ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ nižje temperature ♦ ni tako vroče ♦ nižja vlažnost zraka (manj soparno, manj padavin) ♦ ni tako vlažno podnebje 	<p>Za smiselni opis 1 točka. Rešitev ugodnejše podnebje je presplošna in se ne upošteva.</p>
	1	<p>Družbenogeografski vzrok, ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ umikali so se pred kolonizatorji ♦ zaradi varnosti ♦ višje so jih potisnili osvajalci ♦ tradicionalna poselitev 	<p>Za smiselni opis 1 točka.</p>
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
15	1	Rasna skupina, ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ črnci ♦ črnsko prebivalstvo ♦ črna ♦ črna rasa ♦ negridi 	
	1	Razlaga, ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Črnce so pripeljali za delo na plantažah. ♦ V tem delu je bilo največ plantaž, zato je tukaj največ črnškega prebivalstva. ♦ V tem delu (JV) živi največ potomcev nekdanjih sužnjev. 	Za smiselno razlago 1 točka. Rešitev Afričani, Afroameričani se ne upoštevata.
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
16	1	Rast prebivalstva, ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Zaradi priseljevanja se število prebivalstva povečuje. ♦ Zaradi priseljevanja mlajšega prebivalstva se povečuje naravni prirastek (naravna rast). ♦ Zaradi priseljevanja je rodnost višja. 	Za popolni (vzrok in posledica) in smiselni pojasnitvi 2 točki, za eno popolno rešitev in eno delno rešitev ter za dve delni rešitvi (samo dva opisa) 1 točka.
	1	Rasna sestava, ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Ker se priseljujejo predvsem iz Azije ali Afrike, se manjša delež belega prebivalstva. ♦ Zaradi priseljevanja z drugih celin (Afrike, Azije, Evrope) je rasna sestava pestrejša. ♦ Zaradi priseljevanja iz Azije (Kitajske) se večja delež rumene rase. ♦ Zaradi priseljevanja iz Afrike se večja delež črncev. 	
Skupaj	2		

Evropa 1

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
17	1	♦ D	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ ker Evropa ne leži v tropskem pasu ♦ ker Evropa nima vročega podnebja ♦ v Evropi ni ekvatorialnega, savanskega in subtropskega vlažnega podnebja ♦ evropsko podnebje je prehladno za nastanek teh prsti ♦ rdečkastorumene prsti so značilne za tropska in vlažna subtropska območja ♦ Evropa večinoma leži v zmerno toplim pasu, v katerem ta tip prsti ne nastaja ♦ ker v Evropi ni možnosti za feralitizacijo 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
18	1	ena od: ♦ iglasti gozd ♦ tajga ♦ borealni gozd	
	1	ena od: ♦ siva sprana prst ♦ podzol	
	1	♦ Skandinavski polotok	
Skupaj	3		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
19	1	Ukrajina, ena od: ♦ Podnebje je presuho. ♦ Je premalo padavin. ♦ Podnebje je aridno. ♦ Prevladuje celinsko polsuho podnebje.	
	1	Islandija, ena od: ♦ Podnebje je prehladno. ♦ Vegetacijska (rastna) sezona je prekratka. ♦ Prevladuje tundrsko podnebje. ♦ Prsti so prehladne oziroma zamrznjene.	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
20	1	Tip prsti, ena od: ♦ rjave prsti ♦ rjave gozdne prsti ♦ kambisoli ♦ rjave evtrične prsti	Za dve pravilni rešitvi 2 točki, za eno oziroma samo opis pri pojasnitvi (npr. prsti so rodovitne) 1 točka.
	1	Pojasnitev, ena od: ♦ Prsti vsebujejo dovolj hranil in humusa, zato so rodovitne in primerne za kmetijstvo. ♦ Prsti so rodovitne, ker imajo dovolj mineralnih snovi in humusa (organske snovi).	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
21	1	ena od: ♦ Človek je naravni gozd izkrčil ter na novo pridobljenih površinah uredil kmetijske in urbane površine (površine, ki jih potrebuje za življenje in delo). ♦ Zaradi izkoriščanja gozdov je človek (namerno in nenamerno) spremenil naravno sestavo gozda. ♦ Zaradi ekonomskih vzrokov človek uvaja v gozd vrste, ki prinašajo več zaslužka.	Za smiselno razlago 1 točka.

Evropa 2

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
22	1	ena od: ♦ oceansko (podnebje) ♦ atlantsko (podnebje) ♦ namorsko (podnebje)	
	1	♦ C	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
23	2	1, ena od: ♦ suša ♦ poletna suša ♦ pomanjkanje padavin ♦ sušno podnebje	Za tri pravilne rešitve 2 točki, za dve ali eno 1 točka. Rešitev relief oziroma podnebje je preveč splošna in se ne upošteva.
		2, ena od: ♦ permafrost ♦ merzlota ♦ stalno zamrznjena tla ♦ nizke temperature (pozimi)	
		3, ena od: ♦ gorovje ♦ hribovje ♦ gorski svet ♦ gorat relief ♦ strm relief ♦ veliki nakloni	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
24	1	♦ Nizozemska	
	1	♦ živinoreja	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
25	2	Madžarska, dve od: ♦ nižja stopnja mehanizacije ♦ nižje subvencije države ♦ nižja povprečna izobrazbenost kmetov ♦ nižja stopnja intenzivnosti ♦ manjša poraba gnojil in škropiv ♦ posledica nekdanje socialistične družbene ureditve ♦ posledice nekdanje kolektivizacije kmetijskih zemljišč	Upoštevamo tudi rešitve za Avstrijo.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
26	2	dve od: ♦ zagotoviti preskrbo s hrano ♦ zagotoviti dostopne cene hrane ♦ nadzorovati pridelavo hrane ♦ spodbujati ekološko pridelavo hrane ♦ skrb za trajnostni razvoj podeželja ♦ (s subvencijami) spodbujati ohranjanje obdelovalnih površin	Za dve smiselno pravilni rešitvi 2 točki, za eno 1 točka.

Skupno število točk IP 1: 50

IZPITNA POLA 2**Obča geografija – Geografija Slovenije****Obča**

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ DA ♦ DA ♦ NE 	Za tri pravilne rešitve 2 točki, za dve ali eno 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2	1	♦ Nigerija	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ kmetijstvo ♦ poljedelstvo ♦ ribolov 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ sonce ♦ energija Sonca ♦ Sončeva energija 	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ geotermalna energija ♦ topla voda/termalna voda 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ premog ♦ črni premog ♦ rjavi premog 	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Industrija, ki se je takrat začela razvijati (težka), je za delovanje potrebovala veliko energije. ♦ Prometna infrastruktura je bila slabše razvita. ♦ Drugih energijskih virov še niso poznali ali izkoriščali. ♦ Prevozni stroški so bili visoki. 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5	1	<p>Avstralija, ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Zaradi neustrezne prometne infrastrukture nekaterih rud še ne izkoriščajo. ♦ Zaradi gospodarske razvitosti in urejene infrastrukture izkoriščajo rudnike v notranjosti. ♦ Zaradi gospodarske razvitosti države (celine) je izkop rud mehaniziran. ♦ Država ni tako odvisna od izvoza rud, zato padec cen na trgu ne povzroči večje gospodarske krize. 	<p>Za dve popolni pojasnitvi 2 točki, za eno popolno pojasnitev ali dva opisa 1 točka.</p>
	1	<p>Afrika, ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Zaradi kolonialne preteklosti je razvoj rudarstva odvisen od tujega kapitala (znanja, multinacionalnih družb). ♦ Države so odvisne od izvoza rud in padec cen teh rud na trgu (ali pomanjkanje povpraševanja na trgu) povzroči gospodarsko krizo. ♦ Zaradi slabše gospodarske razvitosti držav je rudarstvo slabše mehanizirano. ♦ Zaradi politične nestabilnosti (državljskih vojn, nemirov, spopadov) so tuje družbe preusmerile dejavnost na druge celine (izvoz rud se je zmanjšal). ♦ Zaradi pomanjkljive infrastrukture je izvoz rud iz notranjosti do obal otežen (izvoz rud se je zmanjšal). ♦ Zaradi manjših vlaganj v rudarjenje (oprema, varnostni standardi) je več nesreč. 	
Skupaj	2		

Slovenija 1

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ visoka oblačnost / oblačnost ♦ šibak južni veter / južni veter / veter ♦ temperatura / $-4\text{ }^{\circ}\text{C}$ / $-8\text{ }^{\circ}\text{C}$ 	<p>Za tri pravilne rešitve 2 točki, za dve ali eno 1 točka.</p>

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
7	1	<p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ geografska širina ♦ lega v zmernotoplem pasu ♦ lega v srednjih geografskih širinah ♦ odklonska (Coriolisova, deviacijska) sila 	
	1	<p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ relief ♦ nadmorska višina 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
8	1	♦ C	
	1	ena od: ♦ povzročča erozijo prsti ♦ odnaša prst z golih njivskih površin ♦ povzročča pozebo ♦ lomi drevje ♦ povzročča poškodbe na trajnih nasadih ♦ izsušuje prst	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
9	1	ena od: ♦ V Obsredezemskih pokrajinah so višje zimske temperature/mile zime. ♦ Jeseni in pomladi so toplejše. ♦ Imajo več ur/dni sončnega obsevanja. ♦ Imajo najvišjo povprečno letno temperaturo.	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
10	1	ena od: ♦ močnejše konvekcijske padavine ♦ hitra/velika ogretost površja ♦ pogostejše poletne plohe (nevihte) ♦ visoke (povprečne) poletne temperature	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
11	1	dve od: ♦ hudo neurje ♦ izjemno močni nalivi ♦ obilne padavine v zelo kratkem času ♦ več dni trajajoče močno deževje ♦ zelo hiter in velik odtok padavin v reko in pritoke ♦ hiter porast pretokov vode v reki in pritokih ♦ hudourniški značaj reke s pritoki v povirju ♦ ozke doline reke s pritoki ♦ strm relief ♦ veliki nakloni ♦ poselitev (gradnja) na poplavni ravnici	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.
	1	dve od: ♦ poglobljanje struge ♦ gradnja jezov ♦ gradnja nasipov ♦ gradnja zadrževalnikov vode ♦ čiščenje struge in rečnih bregov ♦ gradnja razbremenilne struge (kanala) ♦ vzdrževanje rečnih bregov ♦ preselitev prebivalstva in dejavnosti s poplavne ravnice ♦ prepoved gradnje na poplavni ravnici	
Skupaj	2		

Slovenija 2

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
12	1	♦ B	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
13	1	ena od: ♦ deseti ♦ X. ♦ 10.	
	1	♦ Slovenika	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
14	1	♦ Muska Sobota	
	1	ena od: ♦ velika poraba prostora ♦ spremenjeno in degradirano (razvrednoteno) naravno okolje ♦ povečano prometno onesnaževanje okolja v bližini avtoceste ♦ poslabšan zunanji videz pokrajine ♦ nevarnost izlitja strupenih snovi ♦ presekani živalski koridorji ♦ izguba gozdnih površin ♦ izguba kmetijskih zemljišč (rodovitnih/ obdelovalnih) površin ♦ izguba naravnih habitatov (rastlinskih in živalskih prebivališč, življenjskih prostorov) ♦ povečan hrup	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
15	1	ena od: ♦ proizvodnja bele tehnike ♦ elektrotehnična (elektro) industrija ♦ kovinskopredelovalna industrija	
	1	ena od: ♦ slaba cestna (in železniška) povezava ♦ zastarela cestna (in železniška) povezava ♦ ni sodobne cestne povezave s slovenskim avtocestnim omrežjem	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
16	1	ena od: ♦ les ♦ (lokalna) surovina ♦ veliko lesa (v okolici) ♦ veliki gozdovi (v okolici)	
	1	ena od: ♦ trg ♦ bližina velikega trga (tržišča) ♦ veliko potrošnikov	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
17	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Zaradi razpada Jugoslavije so mnoga med njimi izgubila trg za svoje izdelke. ♦ Ker so bila tehnološko zastarela, niso bila konkurenčna na (zahtevnih) zahodnih trgih. ♦ Zaradi sprostitve uvoza so postala nekonkurenčna na domačem trgu. ♦ Zaradi sprejema novih predpisov in uredb niso več ustrezala novi, zahtevnejši okoljski zakonodaji. ♦ Zaradi neurejene zakonodaje se je nekdanje družbeno premoženje neustrezno lastnilo. 	Za smiselno razlago 1 točka.

Slovenija – pokrajine 1

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
18	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ škraplje ♦ žlebaste škraplje 	
	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ korozija ♦ raztapljanje apnenca ♦ kemično preperevanje ♦ kraška erozija 	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
19	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ NE ♦ DA ♦ DA ♦ DA 	Za štiri pravilne rešitve 2 točki, za tri ali dve 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
20	1	♦ Unica	
	1	♦ Nanos	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
21	2	dve od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Pokrajina je reliefno odprta na več strani (proti morju, Kvarnerju in osrednji Sloveniji). ♦ S treh strani je prometno prehodna s sosednjimi pokrajinami. ♦ Na njenem robu so Postojnska vrata. ♦ V pokrajini je najnižji prehod med Sredozemljem in osrednjim delom Evrope. ♦ Po njej je speljana avtocestna povezava/krak Slovenike. ♦ Po pokrajini poteka železniška povezava (južna železnica) med osrednjo Slovenijo in morjem. ♦ V pokrajini je pomembno železniško križišče. ♦ Železniška proga se v pokrajini razcepi v krak proti Kopru in Italiji ter v krak proti Hrvaški (Reki). ♦ V pokrajini sta pomembni cestni križišči proti obali, proti Hrvaški (Reki) in proti Italiji (Trstu). ♦ Vključena je v 5. vseevropski koridor. 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
22	2	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ ker pašna živinoreja ne zahteva intenzifikacije, prispeva k ohranjanju naravnih virov (vode, pitne vode, prsti ...) ♦ ker se pri pašni živinoreji ne uporabljajo snovi za uničevanje škodljivcev (kemijskih sredstev), prispeva k ohranjanju biotske raznovrstnosti (različnosti živalskih in rastlinskih vrst) ♦ ker se živina pase na kmetijskih zemljiščih, se le ta ne zaraščajo z gozdom ♦ zaradi paše živine se v pokrajini ohranjajo pomembni habitati ♦ ker paša živine ne obremenjuje okolja, se ohranjajo (niso prizadeta) okoljsko občutljiva območja ♦ ker je tovrstna kmetijska panoga ekstenzivna, prispeva k ohranjanju naravne pokrajine ♦ zaradi pašne živinoreje se ohranja kulturna pokrajina 	Za opis vzroka in posledice 2 točki, za samo opis vzroka ali posledice 1 točka.

Slovenija – pokrajine 2

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
23	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ 1: Pokljuka ♦ 2: Stol ♦ 3: Logarska dolina 	Za tri pravilne rešitve 2 točki, za dve ali eno 1 točka.

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
24	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ Je ledeniškega nastanka. ♦ Nastala je z delovanjem ledenika. ♦ Dolino je preoblikoval ledenik. ♦ Nastala je z ledeniško erozijo. 	
	1	♦ grušč	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
25	1	♦ 2	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
26	1	ena od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ mezozoik ♦ trias 	

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
27	1	♦ DA	
	1	♦ DA	
Skupaj	2		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
28	2	<p>ena od:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♦ Zaradi opuščanja planinskega pašništva in odseljavanja s planin se ogozdujejo oziroma zaraščajo travniki in pašniki. ♦ Zaradi boljših prometnih povezav (speljanih cest) so nekatera pastirska bivališča spremenili v počitniška bivališča. ♦ Nekatera pastirska poslopja so obnovljena, načini pridelave mlečnih izdelkov izboljšani, kar omogoča lažje življenje. ♦ Zaradi vse večje ekološke ozaveščenosti prebivalstva se je povečalo povpraševanje po mlečnih izdelkih, ki so pridelani na planinskih pašnikih. ♦ Povečalo se je povpraševanje po mlečnih izdelkih in zato so nekatere kmetije oživele (subvencije). ♦ Zaradi propada nekaterih industrijskih obratov so ljudje videli možnost zaslužka s planinskim pašništvom. ♦ Običaji, ki so povezani s planinskim pašništvom, so postali pomembne družabne prireditve in turistična mikavnost, kar prispeva k prepoznavnosti Slovenije. 	<p>Za popolno pojasnitev (opis vzroka in posledice) 2 točki, za samo opis ali samo posledico 1 točka.</p>

Skupno število točk IP 2: 50